

REDAKCJA
ADMINISTRACJA
Rua Em. Perneta 840
Prenumerata roczna
W Brazylii 20\$000
W Argentynie, Urug-
waju i Paragwaju
5 pezów argentin.
W U.S.A. i t.d. 2 dol.
Piątna z góry
Cena numeru \$300
Za Kurytybę \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Primeiro Jorna
em lingua polo
nêsa na Ameri-
ca do Sul
Adres na listy i pre-
sytki pieniężne
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

Nr. 15 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 13 KWIEŃNIA ROK 1941
DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Dokumenty polskiego pionierstwa Zasługi Saporskiego

„Historia Parany jest historią kolonizacji” — rzekł sławny geograf francuski Reclus. Trudno o lepsze ujęcie rzeczywistości naszego kraju, a w tym oświetleniu jakże wy-oko wyrasta postać Sebastiana Edmunda Saporskiego, „ojca kolonizacji polskiej w Paranie”. Paranaguá i pomorze parańskie zrodziły się z kolonizacji wincentyńskiej, stępy wyżyny poczęły się zaludniać z kolonizacji paulistańskiej, lecz kraj pozostał pustawy i mało rozwinięty, aż dopiero imigracja osadnicza, zapoczątkowana w 1871 r. przybyciem pierwszych 32 rodzin śląskich, popchnęła nasz stan na tory dzisiejszego rozwoju.

1. SAPORSKI PIONIER OSADNICZY. Przed Saporskim Parana widziała tylko luźne, rzadkie i garściowe dopływy osadnicze. Jest to jego wy-ączną zasługą, że poznał się na Paranie, przewidział jej możliwości i drogi rozwoju i że obdarował ją świetnym materiałem kolonizatorskim, który nie uląkł się trudów pionierskich. Nikt nie wspomagał Saporskiego w jego początkach, musiał on jeździć aż do samego Dom Pedra II, aby usunąć stojące mu w drodze przeszkody.

2. SAPORSKI BUDOWNICZY KOLEI Saperski budował, jako inżynier, kolej Paranaguá-Kurytyba, mianowicie na odcinku od Jacarehy do Marumbi. Później wytyczył trasę kolejową Lapa-Rio Negro. Dziełem Saporskiego jest słynny i niesłychanie trudny odcinek między stacjami Volta Grande i Marumbi. Każdy kto zna kolej w parańskich Górach Nadmorskich, zdumiewa się nad licznymi ślimakami, jakimi prowadzi tor u zboczach Marumbi. Za wykonanie tych prac Saporski otrzymał od szefa kompanii kolejowej inż. Teixeira Soares specjalne podziękowanie.

3. SAPORSKI BUDOWNICZY DRÓG I KOLONIJ. — Największą część swego długiego życia Sebastian Edmund Saporski spędził wszelako przy budowie dróg i

mostów oraz przy rozplanowywaniu i zakładaniu kolonii. Gdzie nie pozostawił on śladów swej pracy! Na pomorzu wyszły z jego ręki: pomiar kolonii Eufrozyna, pomiary kolonii włoskich naokoło Morretes (tak zwana dawniej »Nova Italia«, prace miernicze w dorzeczu Cachoeira i Sagrado. Istnieje t-m potok imieniem Saporski, nazwany tak przez okoliczną ludność ku czci pana inżyniera, który

Sebastian Edmund Saporski (siedzący w towarzystwie syna Piotra (w środku) i Cezara Suleca (z lewej), w którego drukarni „Gazeta Polska” ujrzała światło dzienne. Fotografia zdjęta w 1924 r. — Sebastian Edmund Saporski z kompanią do swego syna i kilku przyjaciół (1924).

tam rozbił obozowisko na dłuższy czas. W pomiarach kolonii, należących do pierścienia »Nova Polonia« pod Kurytybą Saporski brał również udział. Przy pomiarach kolonii na wyżynie zeszło mu ćwierć wieku. Św. Mateusz, Imbituwa, Iraty, Vera Guarani, Cruz Machado, kolonie w dorzeczu Ivaí — oto setki i tysiące kilometrów kw., które S. E. Saporski, później przy pomocy syna swego Piotra, rozmiarzył i pościł siecią dróg, sprawując urzędy komisarza ziemskiego i inżyniera kolonizacyjnego. Koloniści, z którymi się stykał, do dziś przechowują najlepszą pamięć o tej świetlanej postaci.

Cześć Pionierowi i Budownicemu! Negro. Foi Saporski quem construiu o difícil trecho de Volta Grande a Marumbi, na Serra do Mar. E por esse serviço recebeu do chefe da companhia, eng. Teixeira Soares, especial agradecimento.

3. Saporski — konstruktor de rodovias e fundador de colonias. A maior parte da sua longa e preciosa vida passou entretanto, Sebastião Edmundo Saporski construindo pontes, rodovias e fundando colonias. Onde não deixou ele traços indeleveis do seu trabalho! No litoral, efetuou a medição da colonia Eufrosina, nas proximidades de Morretes mediu as colonias italianas (a chamada antigamente »Nova Italia«) assim: como mediu as terras na desembocadura do Cachoeira em Antonina e Sagrado em Morretes. Existe mesmo um pequeno rio com o nome de Saporski em homenagem ao engenheiro que lá teve por algum tempo o seu acampamento. Também Saporski trabalhou nas medições do circulo de colonias ao redor de Curitiba que formavam a antiga Nova Polonia. Gastou um quarto da sua vida medindo e traçando planos das colonias no planalto. S. Mateus, Imbituwa, Irati, Vera Guarani, Cruz Machado e as colonias da confluencia do rio Ivaí, — eis as centenas e milhares de quilômetros quadrados que Sebastião Edmundo Saporski sozinho e mais tarde com seu filho, eng. Pedro, mediu e rasgou com inumeras estradas, nas funções de comissario de terras e engenheiro da colonização. Os colonos com os quais manteve relações lembram com verdadeira gratidão a memoria de Sebastião Edmundo Saporski.

Honra ao Pioneiro e Construtor!

Documentos da capacidade colonizadora polonesa.

A obra de Saporski
„A historia do Parana é a propria historia da colonização” dissera o celebre geografo frances Reclus. Dificil dar uma característica mais adequada ao nosso pais e por esse prisma, qão elevada despoite a personalidade de Sebastião Edmundo Saporski cognominado justamente „o pai da colonização polonesa no Parana”. Verdade é que Paranaguá e o litoral foram desbravados com a colonização de S. Vicente e os plantos habitados ja por colonos paulistas, todavia, a região toda permanecia pouco desenvolvida e escassamente habitada, foi so com a chegada de imigrantes colonos, iniciada em 1871 com a vinda de 32 familias polonesas da Silesia que o nosso Estado entrou na rota do progresso de hoje.

1. Saporski pioneiro da colonização. Antes de Saporski o Parana so poudo acolher raros e esporadicos grupos de colonos. A ele cabe o merito de prevendo as possibilidades do estado, introduzir excelente elemento colonizador, daquelle que não se assustou, apesar de tudo, do arduo trabalho pioneiro. Sem auxilio de parte alguma, Saporski teve que vencer dificuldades inumeras indo a presença do proprio D. Pedro II.

2. Saporski — construtor de ferrovias. Saporski, engenheiro como era, trabalhou na construção da estrada de ferro Curitiba-Paranaguá, no setor de Jacarehy a Marumbi. Mais tarde, creou o plano da estrada de Lapa á Rio

Brazylia protestuje

Rio, Departament prasy i propagandy rozestął do pism tżki komunikat: Po otrzymaniu wyni-

ków dochodzeń konsula brazylijskiego w Aleksandrii w sprawie ataku, jakiego ofiarą padł statek „Taubate” i skoro zostało potwierdzone, że nalotu dopuścił się samolot niemiecki, z pogwałceniem prawa międzynarodowego i stosunków między narodami — rząd brazylijski postanowił wnieść protest przeciw temu

NA ŚWIĘTA

Na Wielkanoc, święto Zmartwychwstania, które jest świętem wiary i nadziei, składamy wszystkim Czytelnikom i Przyjaciolom najlepsze życzenia. To, czym nasze są przejęte i przepełnione, stanie się — i nadzieje Dzień Radości. W górę serca Polska może jeszcze nigdy w swych dziejach nie miała tak bohaterskich chwil i z całą świadomością kroczy cierniową drogą do zwycięstwa i lepszemu jutra dla wszytkiej swej Działy w kraju i za granicami. Nie damy się i przetrwamy.

Por ocasião dos festejos da Pascoa fazemos as mais cordiais felicitações aos nossos Amigos e Leitores.

ADDIS ABABA UWOLNIONA

Imperium włoskie nad morzem Czerwonym i oceanem Indyjskim w Afryce rozpada się w gruzy. Brytyjczycy zlikwidowali najpierw Somalię, zabierając stolicę Mogadiscio, potem uwalniając własną Somalię z rąk najeźdźców. Potem przyszła kolej na Etyreję, która jest już cała w rękę Anglików i wolnych Francuzów, z wyjątkiem skrawka nad morzem Czerwonym, gdzie leży port Massaua. W samej Etiopii Brytyjczycy poczynili tak błyskawiczne postępy, że dnia 6 odbyli wmarz do stolicy kraju, Addis Abeby. Włosi bronią się jeszcze porozpraszani po obrzymim wnętrzu kraju, lecz sily ich są rozbite na szereg oddziałów otoczonych ze wszytkich stron. — W niedługim czasie, odbędzie uroczysty wjazd do swej stolicy cesarz Haile Selassie i zasiądzie z powrotem na tronie Judy.

Addis — Abeba restaurada

O imperio italiano sobre o Mar Vermelho e Oceano Indico esta a desmoronar-se. Os britanicos tomaram primeiro a Somália Italiana com a sua capital Mogadiscio em seguida reocuparam a propria Somália, há alguns meses evacuada. Veio a vez da Eritreia e hoje ja se encontra toda em poder do britanicos e francezes livres, com excepção de estreita faixa com o porto de Massaua. Na proprie Etiopia os britanicos realizaram ataques tao decididos que ja no dia 6 marcharam sobre a capital Adis — Abeba, ocupando a. Os italianos defendem-se ainda em pequenas guarnições espalhadas pelo vasto „hinterland” por em completamente cercados. Em breve o imperador Haile Salassie fará a entrada triumphal a capital e restabelecerá o tronco de Jnda.

Tragedia Węgry

Nowy York. Pierwszy minister węgierski hr. Paweł Teleki popełnił samobójstwo, nie chcąc poddać się pod rozkazy Berlina. Któtko przed śmiercią zwołał gabinet ministrów, odmawiając spełnienia rozkazów Hitlera, który chce zamienić Węgry na pole zasadzki, skąd Niemcy ruszyli do ataku na Jugoslawię. Węgry mają układ przyjaźni z Jugoslawią, i Teleki postanowił opecznić tować go własną krwią, broniąc honoru swego kraju.

Budapeszt. Hr. Teleki miał oświadczyć przed śmiercią, że woli stracić życie, aniżeli pozwolić, aby Węgry miały zostać zmuszone do wojny przeciw Anglii i Stanom Zjedn.

Budapeszt. W niewiele godzin po śmierci małżonki, zmarła również hrabina Teleki, której serce nie wytrzymało tragicznej utraty męża.

A tragedia de Hungria

Nova York (A. P. am.) Informam de Budapest que o conde Teleki suicidou-se para nao obedecer a intimação do Reich. Remiu pouco antes o seu gabinete, recusando-se a cumprir ordens de Hitler para transformar o Hungria numa base militar alemã afim de atacar a Jugoslavia. Teleki, com os seus nervos de aço preferiu morrer a assistir a morte de sua Patria.

Budapest (A. P.) Sabe-se que o conde Teleki teria declarado que preferia morrer a ter de permitir que a Hungria lutasse contra a Inglaterra e os Estados Unidos.

Budapest (A. P.) Faleceu tambem, vitimada por um ataque cardíaco a esposa do conde Teleki.

aktowi i reklamację pod adresem rządu niemieckiego o odszkodowanie moralne i prawne. Nota z protestem została wręczona ambasadam niemieckiej w Rio. Pan prezydent republiki, zapoznawszy się z dochodzeniem, zarządził udzielenie dla rodzin ofiar, jakoteż dla rannych, specjalnej pomocy.

O protesto do Brasil

Rio (A. N. Br.) O Departamento de Imprensa e Propaganda distribuiu aos jornaes, a seguinte nota: „O governo brasileiro, após o recebimento do resultado do inquerito a que procedeu o consul do Brasil em Alexandria, sobre o ataque sofrido pelo navio nacional „Taubaté”, confirmando-se que o mesmo foi levado a effecto por um avião allemão, no Mediterraneo Oriental, com violação do Direito Internacional e da pratica entre as nações, resolveu protestar contra esse acto e reclamar do governo allemão as reparações de ordem moral e legal. A nota de protesto foi entregue hoje á embaixada da Alemanha desta capital, S. exa., o sr. presidente da Republica, ao tomar conhecimento do inquerito, determinou que fossem concedidas vantagens especiaes ás familias das victimas bem como aos feridos.

As noticias do Exterior

O noticiario telegrafico do exterior publicado pela „Gazeta Polska” vem encimado pelo local donde procede e pela fonte que o transmite. As noticias, observações, comentarios, e resumos do terreno da guerra e em geral do exterior são tomados exclusivamente de fontes rigorosamente neutras a saber: brasileiras, argentinas e americanas.

Na Krótkiej Fali Ondas Curtas

Jugoslawianie zabrali trzy wielkie porty włoskie na Adriatyku: Riekę (Fiume), Zare w Dalmacji i Skutari w Albanii. Wielka to klęska dla wrochów za az na początku wojny. Wojenne okręty brytyjskie są już na Adriatyku. Jugoslawiański oddział wpał pierwszego dnia do Bulgarii, rozbił tam kolumnę wojsk niemieckich i z kilkunastu czołgów niemieckich pozostawił kupę starego żelazwa. — 5 miast węgierskich uległo zbombardowaniu ze strony Jugoslawian, przeciw czemu Budapeszt b. gorąco protestuje, że przeciw Węgry nic nie winne. Bulgaria Dok. na str. 4

bezdolnym poplochu — ścigane przez sily marszałka Czang-Szeka, bojownika o wolność swego kraju. Komunikat chiński donosi, że sily krajowe zbliżają się do Nanchangu w prowincji Kiangsi. Minister wojny Ying Ching oświadczył, że odniesione zwycięstwo jest największym czynem Chińczyków w obecnej wojnie. Wedle dalszych słów ministra, japończycy stracili tu 20 tysięcy ludzi i 3 generałów.

Changai (AP. am.) As tropas japonezas, depois da grande derrota sofrida na região central da China e que lhes foi imposta pelas tropas de Chang-Kai-Shek, estão em completa debandada. Um comunicado diz que as tropas chinesas estão se aproximando da defesa de Nanchang, provincia de Kiangsi. O general Ying Ching ministro da Guerra, declarou que a victoria „foi a mais brilhante da historia militar chinesa desta guerra”. Os japonezes, segundo declarações do ministro, perderam 20.000 homens e 3 generaes.

Wielka klęska japończyków

Szanghaj. Wojska japońskie poriosy wielką klęskę w środkowych Chinach i znajdują się w

Zapamiętaj

dobrze
ten
znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacja Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORĄ wrzody, których nawet preparat 914 nie zdoltł był usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych uleceń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwa POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućajcie naśladowni ctwal! Ządajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawszew domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek **„DELICIOSO”** z soku pomarańczowego bez alkoholu **Z BROWARU ATLANTICA** - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefonu 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Departament Dróg Żelaznych

Omalając szczegóły stworzenia Departamentu Dróg Żelaznych, minister Komunikacji oświadczył, że głównym celem departamentu jest zjednoczenie sieci dróg żelaznych krajowych.

Wystawa w Guarapuawie

Dnia 12-go kwietnia, staraniem Prefektury municypium otwartą zostanie w Guarapuawie okrogła wystawa zwierząt domowych i produktów biórących początek w hodowli.

Elektryfikacja Sorocabany

W gabinecie ministra Komunikacji Marquesa dos Reis podpisano kontrakt zawarty przez stan S. Paulo z Brazylijskim Bankiem, w celu sfinansowania dzieła elektryfikacji kolei Sorocabana.

Rozmyślenie nieuzasadnione sztandaru brazylijskiego

Nie można znaleźć żadnej wymówki dla „niebalstwa” pewnego przedsiębiorstwa wydawniczego w S. Paulo. Przy drukowaniu okładek książek, naucających cudzoziemskich języków, firma ta uznała za stosowne, umieścić sztandar niemiecki.

Rodacy chorzy

Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek. Źródło zdrowia — Lekarstwo Carminalivo Plazuka z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kisielki i wątroby.

Cx. postal, 1043—S. Paulo. Potrzebujemy reprezentantów w interiorze z wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-41)

Navkos Szkoły Normalnej Jedyna Apteka Polska w Kurytybie. Farmacia da Criança. Posiada stałe na składzie wszelkie lekarstwa krajowe i zagraniczne.

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPZEDAZ I KUPNO. W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do Wawrzyńca Oliczyka.

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo. Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.

Dr. M. Barański LEKARZ. Laureat Uniwersytetu Parańskiego. Konsultorium: Praca Tiradentes, 530 (nad apteką Stellfeld).

szego uznania, gdyż daje się parańskim hodowcom sposobność nabycia wyborowych rozplodników które wpłyną dodatnio na rozwój hodowli.

Sprawa surowców

Brazylijski ambasador w Waszyngtonie Carlos Martins Pereira de Souza, po naradzie odbytej z p. Sumner Wellesem, oświadczył przedstawicielom prasy, iż podsekretarz stanu obiecał mu poczynić wszelkie możliwe ułatwienia.

NOTÍCIAS DO PAÍZ

A propósito do recente decreto creado o Departamento de Estradas de Ferro, o ministro da Viação declarou que a finalidade principal do departamento é a unificação da rede ferroviária nacional.

Obelisk

Komisja budowy pomnika dla Prezydenta Vargas, wyłoniona przez pracowników brazylijskich złożona z prezesów wszystkich federacji pracy i syndykatów.

Poszukiwanie

Poszukuję mych krewnych, zamieszkałych w Brazylji, mianowicie Wincentego, Ludwika i Rozalii Kuczkowskich, pochodzących z powiatu Jarocin.

Poszukiwania

Polscy uchodźcy wojenni, przebywający w Anglii, poszukują za pośrednictwem polskich organizacji — iżże wymienionych osób.

Poszukiwania

Basior Aniela, wyemigrowała w r. 1936 z Kolumbji. W roku 1938 podobno wyszła zamąż. Poszukuje Józef Beck.

Poszukiwania

Wasilewski Sergiusz, wyemigrował w r. 1930 za wsi Łuków, pow. Biata Podlaska do Brazylji lub do Argentyny, jako rolnik.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Poszukiwania

Węgrzyn August, ślusarz kolejowy, wyemigrował ze Lwowa w r. 1927 do Brazylji.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Poszukiwania

Węgrzyn August, ślusarz kolejowy, wyemigrował ze Lwowa w r. 1927 do Brazylji.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Poszukiwania

Węgrzyn August, ślusarz kolejowy, wyemigrował ze Lwowa w r. 1927 do Brazylji.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

ki, pod postacią obelisku, wysokości 125 metrów. Obelisk ten będzie ustawiony w centrum, rozbudowa się mającej Avenidy im. Prezydenta Vargasa.

Niezwykła żyźność ziemi w Irati

Mieliśmy sposobność oglądania olbrzymich okazów ziemniaków, zebranych na ziemi należącej do postępowego rolnika, pana Franciszka Przybylskiego, w powiecie Irati.

NOTÍCIAS DO PAÍZ

A propósito do recente decreto creado o Departamento de Estradas de Ferro, o ministro da Viação declarou que a finalidade principal do departamento é a unificação da rede ferroviária nacional.

Obelisk

Komisja budowy pomnika dla Prezydenta Vargas, wyłoniona przez pracowników brazylijskich złożona z prezesów wszystkich federacji pracy i syndykatów.

Poszukiwanie

Poszukuję mych krewnych, zamieszkałych w Brazylji, mianowicie Wincentego, Ludwika i Rozalii Kuczkowskich, pochodzących z powiatu Jarocin.

Poszukiwania

Polscy uchodźcy wojenni, przebywający w Anglii, poszukują za pośrednictwem polskich organizacji — iżże wymienionych osób.

Poszukiwania

Basior Aniela, wyemigrowała w r. 1936 z Kolumbji. W roku 1938 podobno wyszła zamąż. Poszukuje Józef Beck.

Poszukiwania

Wasilewski Sergiusz, wyemigrował w r. 1930 za wsi Łuków, pow. Biata Podlaska do Brazylji lub do Argentyny, jako rolnik.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Poszukiwania

Węgrzyn August, ślusarz kolejowy, wyemigrował ze Lwowa w r. 1927 do Brazylji.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Poszukiwania

Węgrzyn August, ślusarz kolejowy, wyemigrował ze Lwowa w r. 1927 do Brazylji.

Poszukiwania

Rudnicki Ludwik, syn Urbana, lat około 60, ślusarz, ożeniony podobno z wioślarką, wyemigrował w r. 1910 z Sobolów pow. Żytomierz.

Poszukiwania

Osiecki Marian, wyjechał w r. 1929 ze Skąlatu, woj. Tarnopolskiego do Brazylji lub Argentyny.

Jugostawia

- Kraj i ludzie -

Po Rosji i Polsce, Jugostawia jest trzecim z rzędu państwem słowiańskim, z obszarem 250 tys. km. kw (Parana i połowa Sta. Cat.) i 15 milionami mieszkańców.

Podobnie jak Polska, Jugostawia zjednoczyła się dopiero po wojnie światowej. Kraj ten podlegał przez wiele wieków Turkom, z pod władzy których wybiły się na wolność najpierw Serbia właściwa i Czarnogóra.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Od owych czasów aż po dzisiaj, czy w wojnie czy w pokoju, czy w dobrobycie czy w chwilach przesilen gospodarczych, Amerykanie polskiego pochodzenia byli zawsze z nami solidarni.

Czytelnicy przypominają sobie, że niedawno temu w „Gazecie Polskiej” zabierał głos dyrektor dziennika kurytybskiego „Diarrio da Tarde”, p. Raul Gomez.

Jeden z jego artykułów, mianowicie „Polska, którą poznałem” miał odgłos aż w Stanach Zjednoczonych. Oto wielki tygodnik polsko-amerykański „Ameryka-Echo”, wychodzący w Toledo stan Ohio, przedrukował w całości ten artykuł.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Ukraińców i Białorusinów (Słowianie wschodni). Języki słowiańskie, jako bratnie, ze wspólnego pnia wyrosły, są do siebie zbliżone i Słowianie mogą się porozumieć wzajemnie we własnych językach.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Od owych czasów aż po dzisiaj, czy w wojnie czy w pokoju, czy w dobrobycie czy w chwilach przesilen gospodarczych, Amerykanie polskiego pochodzenia byli zawsze z nami solidarni.

Czytelnicy przypominają sobie, że niedawno temu w „Gazecie Polskiej” zabierał głos dyrektor dziennika kurytybskiego „Diarrio da Tarde”, p. Raul Gomez.

Jeden z jego artykułów, mianowicie „Polska, którą poznałem” miał odgłos aż w Stanach Zjednoczonych. Oto wielki tygodnik polsko-amerykański „Ameryka-Echo”, wychodzący w Toledo stan Ohio, przedrukował w całości ten artykuł.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Od owych czasów aż po dzisiaj, czy w wojnie czy w pokoju, czy w dobrobycie czy w chwilach przesilen gospodarczych, Amerykanie polskiego pochodzenia byli zawsze z nami solidarni.

dy Piotr miał za kilka miesięcy skończyć 18 lat, i zasiąść na tronie w rocznicę urodzin. Wypadki wojenne przyspieszyły objęcie przezeń władzy.

Jugostawia ma za sąsiadów: od zachodu morze Adriańskie i Włochy, od północy dawną Austrię, dziś Rzeszę oraz Węgry, od wschodu Rumunię i Bułgarię, a od południa Grecję (na przetrzeni zaledwie setki kilometrów) i Albanię.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Od owych czasów aż po dzisiaj, czy w wojnie czy w pokoju, czy w dobrobycie czy w chwilach przesilen gospodarczych, Amerykanie polskiego pochodzenia byli zawsze z nami solidarni.

Czytelnicy przypominają sobie, że niedawno temu w „Gazecie Polskiej” zabierał głos dyrektor dziennika kurytybskiego „Diarrio da Tarde”, p. Raul Gomez.

Jeden z jego artykułów, mianowicie „Polska, którą poznałem” miał odgłos aż w Stanach Zjednoczonych. Oto wielki tygodnik polsko-amerykański „Ameryka-Echo”, wychodzący w Toledo stan Ohio, przedrukował w całości ten artykuł.

Stolicą Jugostawii jest Belgrad (Biograd, biały gród), czteremilionowe miasto nad Dunajem. Królowie wywodzą się z domu Karadzordzewiczów (Czarnojłowiczowie, powiedzieliśmy po polsku).

Przed 160 laty — czytamy w odezwie kiedy Stany Zjedn. walczyły o swą niepodległość, bohaterowie polscy Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski przybyli do nas wraz z wielu innymi Polakami.

Od owych czasów aż po dzisiaj, czy w wojnie czy w pokoju, czy w dobrobycie czy w chwilach przesilen gospodarczych, Amerykanie polskiego pochodzenia byli zawsze z nami solidarni.

tylko nie sprawiał jej przykrości, lecz jakoby ją... Nie człowiek, tylko bydlę, Gorzej byłoby, bo ohnigana.

PETROLINA. Niezawodna przy tupiezu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek p. y niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych. Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville.

Great American Insurance Co. Wielka Amerykańska Kompania Asekuracyjna z siedzibą w Nowym Jorku, założona w 1872 r. Ubezpieczenie morskie, kolejowe i transytowe.

...miesiący... zaszły na... zwin, Wy... spieszyle...
...jadów: od... i...
...awna Au...
...z Węgry...
...Bulgarię...
...na' prze...
...ometrów...
...niemców...
...e chadz...
...ól pocho...
...zonaty z...
...znalezli...
...nym poch...
...ym". Są...
...jak była...
...oną Gre...
...wskim...
...jest kra...
...walcze...
...owej Ser...
...nie pier...
...rza, w ar...
...nki chor...
...równi z...
...d niemc...

...sily a któ...
...anie Wol...
...edliwości...
...Lehman...
...wy Jork...
...utego be...
...„Dzień...
...kazać, ż...
...ślaków...
...h na zie...
...ząc Boga...
...wolnienia...
...nie panuj...
...a Polski...
...zyciocy...
...pozosta...
...żył, aż...
...niepode...
...kojowego...
...ona.

...Podobn...
...gentynie...
...mankowski...
...rodem z...
...wymigro...
...temu m...
...Mboca n...
...z zoną...
...Pozuknje...
...lenaz, sio...
...emirówki...
...o Paragw...
...raz w Bra...
...kuje Du...

...w r. 1929...
...skiego d...
...Poszukje...
...kolejowy...
...r. 1927 d...
...kiwał w...
...o Alegre...
...Pracował...
...złutach...
...Poznank...
...Stanisław...
...osznikiwa...
...o Konan...
...Kurytybia...
...Curiñiba...
...ros, 528.

...Nowym...
...Nov...
...l, 68...
...a...
...fony

W kościele dzwonił już na południe, gdy ujrzała konie z Ludwikowa. Pana Leszka jednak w bryczce nie było. Skargret siedział na kozle. Gruba pani Michalewska, gospodyni z Ludwikowa, wysiadła i poszła załatwiać sprawunki. Marysia miała wielką ochotę pobiec do bryczki i zapytać o pana Leszka, zdziła się jednak pohamować i postąpiła rozsądnie, gdyż nie miała podać, a rozległ się na ulicy warkot motocykla. Omal nie rozplakała się ze szczęścia. Pan Leszek jednak nie spozostęgił ani jej bliskości, ani też w oczach. Wpadł jak huragan, w mazarowym tempie wybił kilka hobnobów i zawołał: — Wiat gęsielny mechaniczki! Niech żyje! Złóż mi gratulacje, Marysienkol! Mysłatem już, że mię diabli na tym uwałe wezmą, ale sawiziałem się! Zaczęł opowiadać, jak mu się motocykl w drodze zepsuł i z jakim trudem sam naprawił uszkodzenie, chociaż mógł zabrać się bryczką z pania Michalewska.

Był tak z siebie kontent, że aż promieniał. — Nie ma złej drogi do swej niebożgi! — wykrzykiwał. — Ale się pan wyumarował, panie Leszku! Zaraz dam panu wudy. Nalewała ją właśnie do miednicy, gdy weszła pani Szkopkowa z obiadem. Obrzuciła ją karzącym spojrzeniem, nie wazakże nie-powiedziała. — Pan Czyński musiał naprawić swoją maszynę — objaśniła Marysia — I chciał się umyć, bo zawał się spierami.

— Zapale — kiwnął głową. Kiedy znaleźli się już na szosie, zwolna odzyskał równowagę: — Miewam takie przypadłości — powiedział — Pewno coś w mózgu. Dawno już, bardzo dawno tego nie miałem. — Da Bog, że więcej się nie powtórzą — uśmiechnęła się doń serdecznie — To pewno od słońca. Potrasnął głową: — Nie, droga panienczko! To nie od słońca. — Wigo od czego? — Młeczki dingo, wreszcie westchnął: — Sam nie wiem. — A po chwili dodał: — I nie pytaj mnie o to, bo jak zaczął o tym myśleć, jak zaczął pamiętać nędzak, to może się znnowo to się we mnie rozgętać. — Już dobrze, stryjcin Antoni. Będziemy mł-wiili o czymś innym. — Nie, nie trzeba, panienczko. Wracaj. Za wielki szmat drógi na twoje drobne nożki. — Eee tam, wcale nie drobne. Ale jeżeli stryjcio może woli zostać sam, to wróde. Zatrzymał się, uśmiechnął, przygarndł ją lekko do siebie i ostrożnie pocałował w czoło. — Niech ci Bog odwdzięczy, panienko — powiedział cicho i poszedł. Marysia zawróciła w stronę miasteczka. Nie spodziewany gest i pocałunek tego ołowka nie tylko nie sprawiał jej przykrości, lecz jakby ją

nie młodego inżyniera w sklepie, do którego przelicie zawsze i dla każdego były otwarte, nie mogło nikomu nasunąć podejrzenia, kompromitujących pannę Marysję. Jednak wazakże ludzka nie liczy się nawet z oczywistością. Niemal każda dziewczewczka w Radoliskach mogła pochwalić się posiadaniem jakiegoś adoratora, zaden z nich jednak nie mógł równać się z młodym Cysyńskim. Dlaczego zaś ten piękny brunet wybrał sobie właśnie taką przybłąbę, jak Marysia od Szkopkowej, trudno było się domyślić. Skoro już wśród panien miasteczkowych chciał szukać towarzystwa dla siebie, znalazłby i urodziwsze i zamężne i pod każdym względem godniejsze. Rodzice tych godniejszych ma się rozumieć podzielali oburzenie swych córek, podzielali je również młodzi ludzie, którzy chodzili z nui do Trzech Gruszek. A to była cała opinia Radolisk.

Jeżeli Marysia nomimo wrodzonej wrażliwości nie odrzucał spostrzegła się w tej zmianie frontu opinii miasteczkowej, to tylko dlatego, że zbyt całkowicie pochłonięta była własnymi przyzwoiciami. A przecież to były tak nowe i tak upajające, iż cały świat zewnętrzny przy nich adawał się rozpyliwać w zamgleniu, zdawał się być czymś nierozczywistym, przygodnym i nieważnym. Marysia uświadomiła sobie, że kocha. Z każdym dniem świadomość ta była coraz wyraźniejsza, coraz głębsza. Na próżno starała się z nią walczyć. A raczej nie na próżno, bo właśnie dzięki tej walce, dzięki konieczności ulegania przemocy uczucia, osiągało się spotęgowanie tej dziwnej, prze-

...wasi sam, brzdękając od czasu do czasu kosteczką po strunach. Gdy przechodził ulicą Oszmianską, zobaczył na ganek u Lejzora kilku młodych ludzi. Siedzieli i palili papierosy. — Ej — zawołał jeden — panie Sobek. Chodź pan, zagraj co. — Jakos ochoty nie mam — przystał Sobek. — Co tam ochota — odezwiał się drugi głos. — Sładaj pan z nami, to i ochota przyjdzie. — A z wami ja nie usiąde — odpowiedział Sobek. — Oczemuż to? — Bo między wami jest żulik, a ja z żulikami zadawać się nie będę. Zaprosowała chwilla milczenia i trzeci głos za-pytał: — Kogoz to masz pan na myśli, jeśli taaka? — Na myśli ja jego nie mam — spokojnie wycedził Sobek — Ja jego mam w pogardzie. A jeśliś pan ciekaw o kim mówię, panie WojdyHo, to właśnie akurat o panna. — O mnie? — Tak o panna, panie eks-kiercyki! Pan jesteś dla mnie żulik i z panem towarzystwa mieć nie chcę. — Za cóż pan czlowiaka obrzadzasz, panie Sobek? — pojednawczo odezwiał się inny głos. — Nie czlowiaka, tylko bydlę. Gorzej bydlęcia, bo chuligana.

...pewno i że takiej zony nie ma nawet w Radoliskach...
...urzędnik...
...wysokiej...
...rangiem...
...kaniem...
...swoją...
...kochana...
...wybrana...
...Niesiety...
...subtelna...
...cyj wirtuza...
...za to wyróżnienie...
...partnera...
...spacer...
...kiadała...
...nie powinna...
...odpowiednim...
...robił awantur...
...grunt: odznaczał...
...jak inni...
...tury, że ma...
...nosi ujmę...
...Na nic...
...argumenty...
...spacer...
...kiszycu...
...kieszony...
...powróciła...
...wana, już...
...z nikim...
...W nocy...
...widziała

...tę takież zony nie ma nawet w Radoliskach...
...urzędnik...
...wysokiej...
...rangiem...
...kaniem...
...swoją...
...kochana...
...wybrana...
...Niesiety...
...subtelna...
...cyj wirtuza...
...za to wyróżnienie...
...partnera...
...spacer...
...kiadała...
...nie powinna...
...odpowiednim...
...robił awantur...
...grunt: odznaczał...
...jak inni...
...tury, że ma...
...nosi ujmę...
...Na nic...
...argumenty...
...spacer...
...kiszycu...
...kieszony...
...powróciła...
...wana, już...
...z nikim...
...W nocy...
...widziała

...w r. 1929...
...skiego d...
...Poszukje...
...kolejowy...
...r. 1927 d...
...kiwał w...
...o Alegre...
...Pracował...
...złutach...
...Poznank...
...Stanisław...
...osznikiwa...
...o Konan...
...Kurytybia...
...Curiñiba...
...ros, 528.

...Nowym...
...Nov...
...l, 68...
...a...
...fony

Paderewski do Roosevelta

W odpowiedzi na życzenia przesłane mu przez Prezydenta z racji 50-letniego jubileuszu, mistrz I. J. Paderewski wystosował następujący list do prezydenta Roosevelta:

Niech mi będzie wolno wyrazić me najgorętsze podziękowanie za słowa uznania, którymi zaszczycił mnie Pan z okazji jubileuszu 50-letniego mego pierwszego występu w Ameryce.

Jestem do głębi wzruszony serdecznym przyjęciem w całym tym obrzydliwym i wspaniałym kraju.

Choć jestem głęboko przekonany, że w obecnym momencie żadne nasze wysiłki nie powinny być skierowane na inne jak tylko na pomoc dla walczących z siłami zła, cieszę się, że okazywane mi objawy uczuć i przyjaźni są symbolem uczuć dla mego kraju.

Wzmocni to węzły łączące już Amerykę z Polską i przyczyni się do lepszego zrozumienia przez liczne zastępy Amerykanów nieśmiertelnego ducha Polaków i przekonania ich o konieczności poparcia słusznej polskiej sprawy.

Jestem szczęśliwy, Panie Prezydencie, że zechciał Pan w swym liście wspomnieć o naszej starej przyjaźni. Rzeczywiście, miałem zaszczyt poznać Pana, jako małego jeszcze chłopca w domu jego czcigodnej matki.

Zawsze mam w pamięci pańską przyjaźń dla Polski i wydatną pomoc, jakiej udzielał Pan mej Ojczyźnie jako Podsekretarz Marynarki.

W czasie sprawowania urzędu Prezydenta nigdy nie opuścił Pan sposobności do zaznaczenia swej wiary w Polskę, w jej postępowanie kulturalne, w konieczność jej wolnego i niepodległego bytu.

W chwili bezpośredniego niebezpieczeństwa, zagrażającego nie tylko naszej cywilizacji ale i demokratycznemu systemowi życia — jako wolnym ludziom, wyjechał Pan ogarniętej paniką ludzkości — w tym zwrotnym momencie historii — swe nadzwyczajne przymioty przywódcy, swe głębokie przywiązanie do najszczytniejszych ideałów i niezrównany talent meza stanu.

Proszę przyjąć, Panie Prezydencie, wraz z wyrazami mego podziwu, zapewnienie mej wdzięczności i głębokiego szacunku.

I. J. Paderewski

Jak się odbyło zajęcie Benghazi?

Chicago USA. (Dziennik Związkowy.) Otrzymałmy pierwsze wiadomości o nowej okupacji, tym razem: angielskiej. Wojska brytyjskie zajęły całą Cyrenajkę, a po wkroczeniu do Bengazi weszły w pełne posiadanie tego kwitnącego zakątka, zwanego ogrodem Libii.

Gdziekolwiek niemiecy wkroczyli, poprzedzali ich strach i groza. Zniszczenie Warszawy, bombardowanie Rotterdamu, upadek ducha i rozpacz w Paryżu, zdradzieckie knowania w Norwegii. Niemcy wiedzieli, że wkroczyć do miast wrogich nie usiłowali tego ukrywać. Pierwsze ich oddziały wchodziły dopiero w kilkanaście, a nawet w kilkadziesiąt godzin po kapitulacji większych miast, z zachowaniem wszelkiej ostrożności. Ulice były puste i martwe, kiedy maszerowały wojska niemieckie, ludność ukrywała się po domach, zgnębiona i rozpaczona. Zresztą niemiecy odrzucili kordonami odgradzili się od ludności, która musi słuchać surowych rozkazów i w milczeniu je spełniać.

Jakże inaczej odbyła się okupacja Benghazi?

W przeddzień zajęcia miasta przez Anglików wypadł duży deszcz, i jakgdyby wylał to słiczne, białe miasto na przyjęcie zwycięzcy.

Jeszcze wieczorem w czwartek burmistrz Bengazi wyjechał do odległego o kilka kilometrów lotniska w Benne i wręczył klucze miasta generałowi dowódcy wojsk australijskich. Nazajutrz rano brygadier na czele swojej kolumny wkroczył do blizszego go w śródmieściu, wyznaczono przez deszcz, świątecznie wyglądającego miasta.

Już na przedmieściach pod palmami zebrały się wielkie tłumy ludności. Główne ulice wypełnione były przez włochów, jak i Arabów. Wszyscy machali na powitanie rękami, wszyscy oklaskiwali wojska brytyjskie, wszyscy wlatowali, włosi prawie tak radośnie, jak i Arabowie.

Na placu przed ratuszem najważniejsi wóscy obywateli miasta zebrał się, aby zobaczyć piechotę australijską, która ustawiła się, jak kompania honorowa. Burmistrz Nicolao Epifani, w towarzystwie biskupa stał przed ratuszem, otoczony przez członków rady miejskiej i przez karabinierów w pirogach. Dokoła z wszystkich okien wyglądały kobiety, trzymając na ręku dzieci.

O 9-jej rano w piętek brygadier australijski zjechał przed ratusz. Gdy wysiadł z samochodu, powitał go burmistrz. Obaj uścisnęli sobie ręce i, o dziwo, w tej właśnie chwili, która przypiętowała oddanie Benghazi w ręce brytyjskie, ludność wiosła z przywycieczania podniosła ręce w górę, tym powitaniem faszystowskim składając hołd brytyjskiemu zwycięzcy. Uścisk dłoni między generałem brytyjskim a burmistrzem włoskim pokryty został oklaskami i wotkami.

włoskiego tłumy.

Pierwszą czynnością brygadiera było zatwierdzenie burmistrza i rady miejskiej i prośba zwrócona do nich, aby pracowali bez przerwy. Dowódca australijski wydał równocześnie rozkaz karabinierom i policji, aby w dalszym ciągu spełniali swe obowiązki normalnie, naturalnie pod władzą brytyjską.

Proszę oświadczyć wszystkim mieszkańcom miasta, żeby wrócili do zwykłych swoich zajęć. Niech otworzą swoje sklepy, niech żyją normalnie, jak gdyby nic się nie stało.

Na to tylko czekali potulni benghazijscy, którzy już mieli w sobie poddostatkim. Okupacja brytyjska była ulgą dla nich, po ciężkich chwilach wyczekiwania pod okiem podejrzliwych i brutalnych faszystów. Szybko poznali portret Mussoliniego z wystaw sklepowych, a na jednym z placów miejskich publicznie spalono wizerunek Ducego, co wielkiej radości nie tylko Arabów, ale i bardzo wielu włochów.

Anglicy opuścili Benghazi

Kairo. Anglicy opuścili Benghazi pod naciskiem silnych kolumn italo-germańskich, które rozporządają wielką liczbą czołgów. Komunikat dowództwa w Kairze usprawiedliwia ten krok mówiąc, że jak pod Sidi Barrani, tak i tutaj Brytyjczycy wyczekują sposobności, aby wybrać sobie pole do rozstrzygnięcia bitwy. Siły angielskie zostały wycofane w całości na miejsce z góry przygotowane, a napierającemu nieprzyjacielowi zadano dotkliwe straty. — W Londynie kultykuje się estra (nimo wojny, cenzura nie tłum: głosów prasy ani wolności słowa w gazetach) opuszczenie Benghazi, wszystkie jednak równocześnie rozumieją, że stało się to dla braku sił, które po przetrzepaniu włochów przesłało z Libii na Bałkany.

Polacy ćwiczą wojska egipskie

Despeze przyniosły wiadomość, że na żądanie egipskiego ministerium wojny, do wojska egipskiego przydzielono szereg żołnierzy i techników Polaków, którzy mają za zadanie ćwiczenie powstającej armii egipskiej dla celów wojennych na Bliskim Wschodzie. Instruktorzy polscy twierdzą, że Egipcjanie bardzo szybko oswoją się z systemem walki zmierzającym do nowoczesnymi maszynami wojennymi.

Dowiedziano się również, że wkrótce ma powstać kawaleria polska, która zamiast koni otrzyma najlepsze i najbardziej szybkie wieloślady. Oddział polskiej kawalerii wielobłędny zostanie przydzielony do słynnych na cały świat jeźdźców egipskich, zwanych Spahi i razem z nimi ma odbywać patrole na pustyniach.

NIE ROB DOSWIADCZENI!
JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW
UZYJ **ELIXIR DE NOGUEIRA**
Farmaceuta chemika — JOAO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich okresach WYRZUTU, RANY WOGOLE, REUMATYZM, CZEMBY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

Nożyki od \$200-45. Brzytwy od 10\$-40\$. Rzemienie od 1\$-8\$000
Zyłekty od 600 rs. Mydła do golenia od 1\$200. Aparat do golenia i żyłetka 8\$.
Floreciki — Charutaria Liberty
Rua do Rosario 64

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła europejska)

Jedyné lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i t.d.

- Po 20 dniach uczucia zauważa się:
  - Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu
  - Ciekawość i niknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości
  - Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obójga
  - Nabranie na ciężę wagi 1-3 kilo.

SANGUENOL JEST WELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

KURS NOCNY BEZPŁATNY
OLA DOROSLYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.

NOVO ATHENEU
Avenida 278 — Telefon 378
Dyplomowany Lekarz-Dentysta
J. Furmaniak
Schmidingeria

Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie zębów bólu, wprawianie sztucznych zębów, szczęk i t. d.
R. Presidente Carlos Cavalcanti N. 800
Esquina Duque de Caxias
Przyjmuje od 8-12 i od 1-500 dot.

Dyplomowany Lekarz-Dentysta
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8-12 i 13-18
Rua Emiliano Pernecka 670
Kurytyba — Parana

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierniki malinowe, kokosowe, migdowe, cytrynowe, sraasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe — Uprawa się Szanownych Rodaków o te towary przekazuje się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki

„A BRANDINA”
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado 3000
Kurytyba - Telefon, 1428 - Parana

UZYWANY
oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914”
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:

- Krew czysta, wolna po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
- Zniknięcie przyszczołów, egzem, wrzodów, śwędzenia, ran jatrzych etc.
- Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
- Zniknięcie objawów syfilisycznych i wszelkich niedomagów spowodowanych przez syfilis.
- Łądek i kieszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilisycznych.

PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

FERMENTO
EO MAIS RAPIDO

Farmacia Brasil
Właścic. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł — po najniższych cenach. — Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie

IRATY — Parana

Dr. M. Malskiej
ADVOGADO
Spadki, Pomiaru sądowe, Wypadek przy pracy, Obrona
Kurytyba Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczo-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.

KONSULTORIUM: Pracę Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godzi
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879
Telefon 1036.

Dr. E. Tempki
LEKARZ
Pierwszy asystent 7-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitala polskiego. Specjalności: choroby serca płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i żyłaków.

Konsultorium: — Farmacia Guisara tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.

Dr. JANINA WATROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE — PORODY —
KLINIKA OGOLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja: MARECHAL MALLFT

DR. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach Berlinich Internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Faculdade Medecynej i cychy syfilis. Choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe operacje wyrostka robaczkowego, próle pętliny, hemoroidów, wrzodów i otwartości, chirurgia pochwowy rozr.

Konsultorium: Pracę Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Misericordia) Rezydencja: Pracę Senador Celso 4

Dr. Carlos Keller
Z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej fakultetu medycy. — Klinika medycyna. — Choroby piersi, skórne, pętlowe. — Promienie ultrafioletowe.

Konsultorium: — Farmacia Avenida av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 13,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Pracę da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSJN
Profesor Fakultetu Medycyznego na Uniwersytecie Paranskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Grzelnica. — Diagnostyka. Promienie ultra-fioletowe

Konsultorium: Pracę Z. Charias, 62 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Bateh)

Dr. Romana Chorońska
Lekarzka
Z praktyką w szpitalach kurytybskich Santa Casa, Szpital dla Dzieci i Klinika położnicza

IRATY — PARANA
Przyjmuje chorych w konsultorium przy ul. Munhoz da Rocha nr. 314, Choroby kobiet i dzieci. Mieszkanie: ul. 15 de Novembro nr. 84. Telefon 132.

Poszukiwanie Pańów Nowotnych z Nowego Targu, zamieszkałych w Brazylii poszukuje: Adolf Rosbach, Luxor Hotel, Rio de Janeiro.

Pensjonat „Straniewska”
Rua B. do Rio Branco, 263
Przyjmuje przyjeżdżających do Kurytyby. Pokoje czyste. Obsługa pierwszorzędna. Ceny przystępne. Kąpiele gorące i zimne. Dla miesięcznych ceny specjalne.

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiet
FLUXO-SEDATINA
(REGULATOR WIEIRA)
Kobieta nie będzie wycieńczona i cierpiąca
W 2 godzinach ustąpi kolki maciczne.
Środek zastawiający się przy zapłach, bólach menstruacyjnych, po porodzie, krwawieniu itd.
Środek uspokajający i wzmacniający.
FLUXO-SEDATINA jest zalecaną przez 10,000 z górą lekarzy.
FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 989 i 990
Caixa postal 469
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALL I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel: *Marcin Jaruga*

Casa David
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID ładne meble w polskim stylu. Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaz.
Ujrzeć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieś indziej. Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład na 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia. Do końca roku 10-20% taniej. — Przyjdźcie a przekonacie się.
Rua S. Francisco 11 322 — Telefon 1-6-1-7

Kąciak Zdrowia
Szybkie bicie serca

Właściwe przyczyny szybkiego bicia serca do tej pory jeszcze nie wyjawiono, ale przyczyna tej d. legliwości leży prawdopodobnie w chorobach mózgowych, zmianie życia, nadmiernym używaniu tytoniu, chronicznym zapaleniu mięśni sercowych i chronicznym katarze.

Atak szybkiego bicia serca jest zazwyczaj nagły, a towarzyszy mu zwykle zawrót głowy, dzwonięcie w uszach i uczucie bliskiej śmierci. Przeciętnie bicie serca dochodzi do 150 do 250 na minutę. Puls jest słaby, nieregularny i szybkie bicie żył karkowych, oddech przyspieszony a duszoności nie ma. Chory ma wygląd dziwny, a zdaje mu się, że go stale coś ścisną na sercu. Atak podobny trwa od kilku minut do kilku godzin, a nawet i kilku dni. Chory wreszcie zasypia, atak powoli ustępuje.

Jeżeli choroba spowodowana została przyczyną dającą się łatwo usunąć, to wyleczenie jest możliwe. Skoro atoli bierze swój początek od obrażenia mózgu, lub szpiku paciierzowego, nadzieja wyzdrowienia zupełnego jest słabsza. W każdym jednak wypadku należy po zauważeniu tej choroby unikać wszelkich wzruszeń, zaprzestać palic, pić trunków alkoholowych, kawę i herbatę, oraz zaprzestać spożywania pokarmów drażniących system trawienia.

Czasami zdarzają się przy tym niedokładności zastawek sercowych, które są trudne do wyleczenia. Ból głowy, bezsenność, dzwonięcie i szum w uszach, uderzanie krwi do oczu i twarzy, ból w okolicy serca, uczucie duszenia w gardle, bicie serca, uczucie strachu i ciągły lęk przed katastrofą, są codziennymi objawami w tego rodzaju słabościach.

Niemniej ciężka praca, zmartwienia, różne wzruszenia uczuciowe i brak całkowitego wypoczynku fizycznego i duchowego pogarszają stan zdrowia. W większości wypadków nagłą śmierć przecina pasmo życia. Gdyby choroba pochodziła od syfilisu, lub innego zatrucia krwi, to dać należy krew do zbadania w celu ustalenia właściwej przyczyny i przepisanie stosownego zabiegu. Natychmiastowa porada lekarza jest rzeczą konieczną, choćby przez wzgląd na uniknięcie niebezpiecznej komplikacji.

Biuro Adwokackie
Drzy.
Antoni Firakowski
Vasco J. Taborda
Sprawy cywilne, handlowe, robotnicze. Naturalizacje i inwentarze. Udziela się informacji w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy z urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z inierioru i udziela się informacji listownie.
RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar — od 3-6

„PREDILETA”
Jeden typ --- specjalny
— NAJLEPSZA MAMA PSZENNA —
MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)
AGENCI W KURYTYBIE:
LATTES & Cia
Caixa postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. H.A.L. DEODORO 23 CUBITIBA

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawę cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

Stanąłem w obronie twego honoru, twojej...
Już nieraz układała sobie, jak go przyjmie. Te...
raz wskazuje, gdy znajdował się w pobliżu, nie u...
na znajomość z nią, — na znajomość, która nie...
podobalaby się im z pewnością. Uznała spokojnie...
Właśnie rodzina Wojdyłów. Nagabywano o to...

Najazd na Bałkany

Nowy okrzyk wojenny w tygodniu Wielkiejjocny

W niedzielę Palmową ruszyła maszyna wojenna Rzeszy do najazdu na Bałkany, przeciw Jugosławii i Grecji. Radie berlińskiej nadał rozkaz Hitlera, skierowany do wojsk niemieckich w Austrii, na Węgrzech, w Rumunii i Bułgarii i zapowiadający, że „wybita godzina”. — Tak rozpoczął się tydzień Wielkiejjocny w Europie, w roku 1941.

Przygotowania Jugosławii

Wojna wydana przez Berlin, zostaje Jugosławii z bronią u nogi. Przed kilku dniami ogłoszono powszechną mobilizację, i kraj może wystawić do półtora miliona żołnierzy, byleby miał dostatek broni. A Jugosłowianie mają opinię najbitniejszego żołnierza w Europie. W wojnie światowej austriacy i niemiecy zaszli tu wąwozy górskie kućmi całych regimentów, nim kraj ten po strasznie krwawych walkach zdobyli, a Serbowie i tak się nie poddali, wycofali wojsko do Grecji, gdy zaś przyszedł odwet w październiku 1918 r., ludność cywilna zrobiła sama porządek z najeźdźcami i wracające wojska nie miały tu wiele do roboty.

Stanowisko Włoch

Włosi do ostatniej chwili powstrzymywali Rzeszę i prowadzili rokowania dyplomatyczne, aby zapobiedz wojnie. Rozciągnięcie wojny na Jugosławie nie jest bowiem dla Rzymu korzystne. Przede wszystkim wojska włoskie w Albanii, które nie miały szczęścia z samymi Grecami, znajdują się w obliczu niebezpieczeństwa nie tylko z frontu, ale i z boku. Flota jugosławińska jest silna, a jej marynarce bardzo dzielni, skutkiem czego Adriatyk stanie się niebezpieczny, a był to dotychczas znakomity schowek dla floty włoskiej. Z lotnisk jugosławińskich jest bliżej do Włoch, niż z Grecji, i Italia będzie uległa silnym bombardowaniom powietrznym. A nadto Jugosławia była śpichlerzem dla Włoch, którym dostarczała środków żywności.

Obrońca Jugosławii

Dowództwo w Belgradzie liczy się z olbrzymią siłą maszyny niemieckiej, i dlatego przedsięwzięcie środki nie tylko obronne, ale i zapobiegawcze, aby w razie potrzeby wycofać się z miast Belgrad, Zagrzeb i Lublana, jako położonych w sąsiedztwie granicy od północy. Opóli właściwy będzie stawiony dopiero w potudniowej, górzystej części kraju.

Pomoc Rosji

Na kilka godzin przed ruszeniem maszyn niemieckiej, Rosja i Jugosławia zawarły układ przyjacielski, który zapewnia Belgradowi pomoc moralną i materialną ze strony moskiewskiej. Wypadki zmuszają Moskwę do coraz silniejszego przeciwstawiania się Berlinowi.

Nowy front

Stało się to, czego Hitler się obawiał: Rzesza musi prowadzić wojnę na dwa fronty. Jugosłowianie i Grecy pójdą razem na pola bitew. W Grecji jest już wie-

li korpus ekspedycyjny brytyjski, w sile około 300 tysięcy żołnierzy, gotów do boju. W skład jego weszła również część wojsk brytyjskich z Libii po pobiciu tam włochów, i tym się tłumaczy, że niemiecy i włosi przeszli na północ Afryki do chwilowej ofensywy, zajmując nawet Bengazi, gdyż Anglicy zostawili w pustyniach tylko słabe siły, główną ich część woleli przerzucić na Bałkan.

A Guerra nos Balcanos

Resumo semanal a base de jornais brasileiros

No Domingo de Ramos a maquina de guerra do „Reich“ poz se em movimento nos Balcanos contra a Jugoslavia e a Grecia. A radioemissora de Berlin transmitiu apenas a ordem do dia as tropas estacionadas na Austria, Hungria e Bulgaria anunciando que „se chegada a hora“. Assim comecou a semana Santa de 1941 na Europa.

Os preparativos da Jugoslavia

A guerra iniciada por Berlin veio encontrar a Jugoslavia de armas na mão. Há alguns dias ja foi feita a mobilizacao geral e o pais podera colocar um e meio milhoes de homens em pe de guerra. Os Jugoslavos sao tidos como os soldados mais valentes do continente europeu. Basta lembrar que durante a Grande Guerra os austriacos e alemães fecharam vales inteiros entre as montanhas com ossadas dos proprios camaradas. O exercito servio retirou-se para a Grecia e quando veio a hora do ajuste de contas em outubro de 1918, a populacao civil sozinha fez a ordem, nao tendo muito que fazer o exercito que voltava coberto de gloria.

A posicao da Italia

Os italianos ate a ultima hora tentaram por meios diplomaticos evitar a guerra. O alastramento da guerra ate a Jugoslavia nao esta no interesse de Roma. Especialmente os exercitos italianos na Albania coorerao serios perigos. A esquadra jugoslava e forte e os marinheiros bravos e decididos. Os aerodromos jugoslavos estao muito mais perto da Italia do que os gregos e portanto a Italia sera muito mais visada do que ate aqui o fora. Jugoslavia nentra era grande e unico fornecedor de generos alimenticios a Italia.

A defesa

O comando do exercito jugoslavo conta com o poderio da maquina de guerra totalitaria por isso mesmo, tomou todas as medidas necessarias nao so a defesa ativa mas tambem a passiva — Assim se houver necessidade, as cidades de Belgrado, Zagreb e Lublana serao evacuadas por estarem muito proximas a fronteira. A resistencia propriamente dita sera feita na parte sul do pais, regio essencialmente montanhosa.

Auxilio Russo

Algumas horas antes da invasao foi assinado um pacto de amizade entre a Russia e a Jugoslavia em resultado do qual a Russia daria todos auxilios morais e materiais em caso de Jugoslavia vir a ser agredida. Como se ve os acontecimentos estao forçando a Russia a uma oposicao crescente as manobras de Berlin.

Novo front

Aconteceu o que temia Hitler: O Reich tem a guerra em duas frentes. Os gregos e jugoslavos frrao frente comum ao inimigo. Na Grecia e Jugoslavia ja se encontra um grande exercito expedicionario britânico de 300 mil de homens. Nesse grande corpo expedicionario estao enquadados tambem os efetivos que ha pouco expulsaram os italianos da parte oriental da Libia no norte da Africa, e daí comprehendese por que os britânicos ultimamente evacuarão Benghazi e os italo-alemães estao em passeigera ofensiva. E' porque nas areias do deserto ocidental ficaram somente pequenas guarnicoes britânicas.

Z pola bitew

— Telegramy amerykańskie —

Ateny. Minister niemiecki przy rządzie greckim, Herlach, poinformował dnia 6.4, o godz. 5.30 rano szefa rządu greckiego p. Aleksandra Korisisa, że Rzesza wypowiedziała wojnę Grecji i Jugosławii, a zawiadomienie to potwierdziła wiadomość radiową, jaka nadeszła równocześnie z Berlina. Poseł niemiecki oświadczył, że wojska Rzeszy ruszyły równocześnie do najazdu „ponieważ wojsko angielskie wyładowało w Grecji“. Na zawiadomienie to Korisis odparł: „My walczymy o naszą niepodległość, i Grecja wytrzyma wszystkie ataki niemieckie“.

Ankara. Dopiero w poniedziałek nadeszły pierwsze wiadomości z Belgradu. Stolica Jugosławii znalazła się od razu rano w niedzielę w ogniu bomb niemieckich. Samoloty niemieckie zbombardowały Belgrad na 2 godziny przed zawiadomieniem o wojnie — przekroczył rząd Jugosławii ogłoszł stolicę miastem otwartym i bezbronnym. Belgrad płonie. Obrona przeciw-powietrzna straciła wiele samolotów niemieckich.

Moskwa. Jeden z wysokich urzędników sowieckich oświadczył: „Wybuchła bezczka prochu na Bałkanach, i pożar o'iejmie cały południowy wschód Europy, wciągając resztę kontynentu w tę wojnę wyniszczającą“.

Ateny. Pierwsze, niedzielne wiadomości z frontu są dobre, bo brzmią, że w kilku miejscach Grecy wdarli się do Bułgarii.

Londyn. Rząd brytyjski oznajmia, że na ziemi greckiej znajdują się już wojska angielskie, z Australii i Nowej Zelandii. Idą w bój ramię przy ramieniu z dzielnymi Grecami, aby powstrzymać nawałę armii niemieckiej i pobić ją, skoro ośmieliła się napaść na Jugosławie i Grecję.

Budapeszt. Rząd jugosławiński opuścił Belgrad i przeniósł stolicę do niewiadomej miejscowości w anętrzu kraju, skąd będzie mógł lepiej prowadzić obronę przeciw najeźdźcom.

Waszyngton. Prezydent Roosevelt, sekretarz spraw zagran. Cordell Hull i ambasador brytyjski lord Halifax znajdowali się w nocy z soboty na niedzielę na uczcie, wydanej dla dziennikarzy, kiedy nadeszła wiadomość o rozkazie Hitlera i mowie Ribbentropa, poprzedzających najazd na Jugosławie i Grecję. Prezydent Roosevelt wstał od stołu i udał się natychmiast do Białego Domu, który jest jego siedzibą.

Waszyngton. Sekretarz stanu Cordell Hull oświadczył dziennikarzom po naradzie swej z prez. Rooseveltem, że stany Zjedn. przyspieszają, jak to tylko możliwe wysłanie pomocy dla Jugosławii, walczącej o swą wolność.

Ateny. Mimo gwałtownych ataków niemieckich, Grecy trzymają się dzielnie, odparając natarcia wroga. W kilku miejscach Grecy cofnęli się z punktów granicznych, aby zorganizować lepszą swą obronę. Wszystkie miejsca obronne wzdłuż granicy wytrzymały mężnie szaleńcze ataki najeźdźców. Dowództwo niemieckie wcale nie oszczędza swych wojsk, pochając coraz to nowe zastępy pod paszcze armat i lufy karabinów maszynowych Greków. Wzdłuż linii bojowej powstają stopy trupów niemieckich. Tylko jeden umocniony przyczółek grecki wpadł dn. 7.4 w ręce najeźdźcy. Wzięto niemieckich jeńców do niewoli. Jeden z pojmanyh poruczników teutońskich, w podziwie dla bohaterstwa obrony Greków tak rzekł: „Wstaje cień Leonidas, i obawiamy się losu Persów“.

Londyn. Radio ateńskie podaje do wiadomości, że niemiecy używają wielkiej liczby skoczkw samolotowych na froncie walki z Grecami. — Potwierdza się wiadomość o pojawieniu się skoczkw niemieckich. Wielka ich liczba dostała się w ręce Greków, którzy pilnie wytapują tych nieproszonych gości, nie wiadomo wszelako, czy zdolano wytapć wszystkich czy też tylko część.

Telegramas

Atenas (A. P. am.) O ministro da Alemanha, Herlach, informou, na manhã de domingo às 5,30 horas, ao chefe do governo, sr. Alexandre Korisis, que seu país havia declarado guerra à Grecia, assim como à Jugoslavia, coincidindo essa comunicação com uma notícia formulada em Berlin, à mesma hora. Von Herlach informou que as forças alemãs já haviam iniciado a marcha, „porque as tropas britâ-

nicas haviam desembarcado na Grecia. Ao receber essa contestação, o sr. Korisis respondeu: „Lutamos por nossa independencia e a Grecia resistira a todos os ataques da Alemanha“.

Ankara (A.P.am.) Chegam as primeiras noticias de Belgrado. A cidade apesar de ter sido declarada aberta foi inesperadamente atacada na madrugada por ondas e ondas sucessivas de aviões alemães, duas horas antes da notificação oficial da guerra. A cidade está em chamas. A artilharia anti-aérea abateu numerosos aparelhos, nasistas.

Moscou (A. P.) Um porta voz sovietico declarou: „O chamado barril de pólvora dos Balcanos explodiu, e seu incendio arrazará todo sudes'e europeu, arrastando o resto da Europa para esta guerra exterminandora!“

Atenas (A. P.) Informam do front de combate que alguns pontos, o exercito grego está lutando em territorio bulgaro.

Londres (A. P.) O governo anuncia que se encontram na Grecia tropas da Inglaterra, Australia e Nova Zelandia e que essas forcas formarão ao lado dos bravos soldados da Grecia para conter e derrotar os exercitos germanicos que acabam de iniciar a ofensiva contra a Grecia e a Jugoslavia.

Budapest (A. P.) O governo jugoslavo deixou Belgrado transferindo a capital para „um lugar“ do Sul, de onde melhor comandará a resistencia.

Washington (A. P.) Duante o banquete aos periodistas, Roosevelt, Cordell Hull e Lord Halifax tiveram conhecimento da ordem do dia de Hitler e das palavras de Ribbentrop precedendo a ordem de invasão da Jugoslavia e da Grecia. O presidente levantou-se imediatamente dirigindo-se à meia noite para a Casa Branca.

Washington (A. P.) O secretario do Estado, sr. Cordell Hull declarou a imprensa que depois de haver consultado o presidente Roosevelt, podia assegurar que os Estados Unidos estavam apressando quanto possivel, a remessa de auxilios à Jugoslavia.

Atenas (A. P. am.) Apesar da violencia do ataque germanico, os gregos resistem ás investidas dos alemães. Somente em alguns pontos, os gregos recuaram para organizar melhor seus focos de resistencia. Todas as fortificações da fronteira resistem valentemente ás furiosas investidas alemãs. O alto comando alemão não economisa suas tropas, lançando sempre novas levadas de soldados ao assalto. Ao longo da linha de combate acunham-se montões de cadaveres de soldados alemães. Apenas um fortim avançado caiu nas mãos dos alemães. Foram feitos alguns prisioneiros de guerra. Um tenente alemo impressionado com a heroica resistencia dos helenos disse: „Apareceu-nos o fantasma de Leonidas. Tememos a sorte dos persas“.

Londres (UP, am.) A radio de Atenas informa que as tropas alemães estao empregando enormes contingentes de paraquedistas nas operacões da frente grega. Corroborando a informação de Atenas, relativa ao emprego de paraquedistas pelas tropas alemães, outras informações asseveram terem sido grande numero deles capturados, nao esclarecendo se o foram em sua totalidade ou so em parte.

Jak walczą Grecy

Ateny. Dnia 8.4 wydano komunikat urzędowy stwierdzający, że mimo gwałtownych natarć niemieckich, Grecy zdołali powstrzymać uderzenie wroga w najważniejszych odcinkach Tracji i Macedonii (Są to prowincje greckie, wysunięte na wschód, oddzielające Bułgarię od morza Egejskiego i dochodzące aż do Turcji). Komunikat powiada: Na froncie albańskim zdobyliśmy ważny stanowiący punkt w nie spodziewanym a silnym uderzeniu i wzięliśmy do niewoli 500 jeńców wraz z materiałem wojennym. — Wschód Tracji. Ze względów strategicznych i dla uniknięcia za wielkich strat wycofaliśmy się z niektórych stanowisk (co było zapowiedziane przez międzynarodowych obserwatorów wojskowych jeszcze przed najeźdem Hitlera, bo położenie Tracji pod względem wojskowym jest dla Greków wysoce niekorzystne). Dwa forty w zachodniej Tracji, Echino i Eknoseio bronią się wytrwale i nie dopuszczają do przerwy wroga na większą skalę. Ataki na fort Lyse w Macedonii wschodniej, nad granicą bułgarską, zostały odparte. Niemcy pchnęli tu liczne czołgi, z których artyleria nasza wiele poniszczyła. Na wyżynie Nevrocopi nieprzyjacieli zdołali wtargnąć do twierdzy Perithoi, lecz obrońcy greccy nie ustali bronić się w podziemiach. Walka zesłała w

UM CIGARRO DE ACCEITAÇÃO GERA CIA, SOUZA CRUZ

Co mówią Niemcy NA KRÓTKIEJ FALI

Berlin. Organ urzędowy „Stuzba z Niemiec“ snuje komentarz i powiada, że wojna w górach bałkańskich, to nie wojna błyskawiczna. Wojska jugosławińskie nie ograniczyły się do defensywy, lecz przeprowadziły szereg nalołów, bombardując obiekty wojenne na Węgrzech, w Bułgarii i Rumunii. Anglicy ze swej strony obrzucili bombami stolicę bułgarską Sofję, a to w odpowiedzi za zbombardowanie przez Niemców Belgradu. (AP, am.)

krążanki podziemne i tu Niemcy zostali zdziśiatkowani, poczem fort pozostał znów w ręku Greków. W dolinie Stuma padły twierdze Istina Bey i Kalkaya. Żołnierze greccy bili się tu i trzymali dosłownie do ostatniego człowieka — i z fortów pozostały tylko ruiny. Twierdze nasze Ruppel i Oridin, położone na północ od Sidero Castro, stały wiele razy w ogniu bomb samolotowych i czołgów, ale nasza artyleria zdołała odeprzeć wroga. (UP, am.)

Sensacyjne obniżenie CEN!
„Casa das Fabricas“ przeprowadzając do roczny bilans, wyznaczyła nowe, niskie ceny na wszystkich artykułach. Jest to generalna wyprzedaż.
Skorzystajcie z okazji!
 Praca Coronel Eneas nr. 1.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Atalataria A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas
 Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, birmów inho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn, chłopców
SPRZEDAZ HURTOWNA I DETALICZNA
Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques, Tel. 2621

Carrapaticida Gaviao
 Środek najbardziej skoncentrowany i najekonomiczniejszy w świecie
 Rozpuszcza się w 1,600 litrach wody
 Skuteczność całkowita
 Do nabycia w Depozytach i Reprezentacjach Laborator.
Laboratorios Raul Leite SA
 rua Monsenhor Celso, 219 Curitiba, lub przy
 praca 15 de Novembro nr. 42 I piętr — Rio

Dr. Bronisław Ostoja Roguski
Dr. Vidal da Fontoura
ADWOKACI
 Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
 Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy
 urzędach stanowych i federalnych
PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU
 Przy biurze — Tłomacz urzędowy
 Biuro — Praca Tiradentes, 508, 2-8 piętro Od 9—11 — i od 3—6

RED. ADMINI. Rua Em. Prenume. W Brazylii W Argentynie waju i 5 pędó W U.S.A. Płatno. Cena num. Za Kurytyba. NR. Ro. Gagle s. Ko. w dniu niku st. w num. nosi op. wyrzuc. prowinc. W. zostało puszczeni. mienie, lenia m. nu. Podob. ki nies. niewiast. swych c. zów, na. berliński. barbarz. stulecia. Nie. innych. stosując. W. czba uch. się tylu. Pol. stają ze. czeństwa. Carta. Air. sofrimento. A c. de Outub. nal do Co. relata as. com a ex. orientas. Mais. Koenigsb. cidaće, at. porque n. prazo f. Do. res de in. ram expu. e orders. da propri. bas e in. O c. prietarios. dos com. Na. que não. Os. todas as. na; pode. Ottav. go genera. Po naradaci. przez gen. dyjskiego, k. krajów w z. również wi. nia w Kana. za morze. kwipowaniu. z siłami pol. udał się z. Waszy. słuchaniu g. polskich sił. w walce jak. o pomocy S. Ponadto S. obszarze St. będzie dane. wstępował. ponieważ —. p. nym por. skich. Siła. Zjedn. wyn. ziemi Waszy.

Każdy PIL